

Rumenar og Jekaragøta

Liljan Weihe: - Skelkandi at hetta gongur fyri seg í Føroyum

Leysasøgurnar um óunnligu arbeiðs- og bústaðarviðurskiptini hjá útlendingum í føroysku byggivinnuni eru komnar fram í ljósið

PAETUR HJALMAR
EVENSSON

PATURE@SOSIALURIN.FO

Hetta er allarhelst bara

toppurin av ísfjallinum.

Soleiðis sigur Liljan Weihe,

journalistur, um

óskeyptu

viðurskiptini hjá

útlendskum

arbeiðarum í Føroyum,

sum hefur skapt nógv

kjak hesa vikuna. Liljan Weihe hefur

staðið á odda fyri kanningin

"Rumenar á loftinum" hjá 13

fakfeløgum, sum staðfestir, at har

manglar eftirlit og gjøgnumskygni á

útlendingaøkinum. Ein partur av

kanningini er um útlendingar, sum koma

til Føroya at arbeiða í byggivinnuni, og

kanningin lýsir, hvørjum viðurskiptum teir virka undir. Dentur verður lagdur á arbeiðsmegi úr Rumenia, sum er størsti bólkurin av útlendskum arbeiðarum í Føroyum.

Skelkandi bústaðarviðurskipti í Jekaragøtu

Kanningin avdúkar, hvussu livi-umstøðurnar hjá rumenum, ið vikarstovan Firmport hevur fingið til Føroya, eru í tveimum húsum í Jekaragøtu 8 og 10 í Havn.

Í sambandi við fyrireikandi kanningararbeiðið var Liljan Weihe inni í hesum báðum húsum, har hon hitti nøkur teirra, ið hava sína dagligu gongd har. Komið varð fram til, at talið av íbúgvum tilsamans var uppí móti 50 í húsum, sum treingjast til álvarsligar ábøtur.

At standurin var so ringur, kom óvart á Liljana Weihe, tá hon vitjaði rumenarar í Jekaragøtu í mai mánað.

- At síggja hvussu hesir útlendingarnir búgva í Føroyum er tað, sum hefur sjokkerað meg allar mest í sambandi við hesa kanningina, sigur Liljan Weihe.

- Til dømis búðu tveir feðgar á einum ovastalofti millum eitt ventilatiónsannlegg. Tað hevði eg ikki droymt um, at kundi gingið fyri seg í Føroyum, sigur hon.

Útlendingarnir eru nøgdir

Liljan Weihe varnaðist, at útlendingarnir í Jekaragøtu ikki eru

beinleiðis ónøgdir við bústaðarviðurskiptini har. Millum annað tí at húsaleigan er lutfalsliga bílig, og í mun til umstøðurnar í heimlandi teirra hava teir ikki tær stóru átalurnar. Men hetta metir Liljan Weihe ikki rættvísger vánaligu bústaðarviðurskiptini.

- Tá mann tosar um, hvørjum standi ein bústaður skal vera í, so er tað týðningarmikið, at mann ikki samanber við standardin í Rumenia, tí í Føroyum hava vit ein ávísan standard. Tey, sum koma hendan vegin, skulu liva og virka í Føroyum, sum føroyingar annars gera, sigur hon.

- Tað lögna er, at Heðin Lamhauge (red. stjóri í Firmport) viðgekk púra blankt, at eingin føroyingur hevði viljað liva undir hesum umstøðunum. Hví er tað so í lagi at lata rumenar búgva undir hesum umstøðunum, um tað ikki er í lagi fyri ein føroying? Eg skilji ikki, mann kann gera henda munin millum fólkasløg, sigur Liljan Weihe.

Løntir sum ófaklærdir

Kanningin "Rumenar á loftinum" vísir eisini, at útlendingarnir í byggivinnuni verða løntir sum ófaklærd arbeiðsmegi eftir lægst møguliga arbeiðarasáttmálanum - flestu fáa 132,24 krónur um tíman.

- Eingin hefur kannað, um hetta er rætta lønin at geva teimum, og um teir hava útbúgving ella førleikar, sum gera, at teir eiga at verða løntir eftir øðrum sáttmála. Tað er áhugavert at kanna, nettupp fyri at staðfesta, um lønar-dumping fer fram ella ikki. Tað er ikki møguligt at staðfesta, sum nú er, sigur Liljan Weihe.

Liljan Weihe, journalistur, hevur gjørt kanningina um útlenska arbeiðsmegi í óskipaða arbeiðsmarknaðinum fyri 13 føroysk fakfeløg